

A novacsányi bacso

Nohát ez úgy történt, hogy mikor mennősültem, hát a felségem kapott egy tehénkét. Ez két évig meg is vót. Két év után a tehénke elpusztult. Az apósom azt mondja:

– No, még egyet adok. Menjetek az istállóba, válasszatok magatoknak! Feleségem lement, oszt hozott is egyet. Hogy mi történt, mi nem történt, de ennek is megdagadt a tőgye. Ahogy megdagadt, ugyanakkor rá három nap múlva el is pusztult. Édesapám azt mondja, hogy gyön a nagyidai vásár, vegyünk Nagyidán egy jó tehenet. Ő el is ment. Rakacky János bácsitó' vett egy másik iszót. Megellett, de dagadt a bornyú, dagadt minden. Ha most micsináljak? Má' nincsen csak a mienk, az egy. Azt is megkaptuk. Má' a negyedik tehen. De annak is úgy vót. Éppen vót itt egy mészáros: Ungár. Levágta, de nem merte kimérni, mer félt, hogy valami baja van. Kihítta az állatorvost, hát az engedélyezte kimérni. Azt mondja nekem oszt az Ungár, hogy menjek csak el Novacsányba [Jászóújfalu]. Van ott egy bacso, akit Pesta bácsinak neveznek. Kérjek valami orvosságot tőle, mer' ez nem valami kis dolog. Ez valami komoly dolog lesz. Mondom, hogy:

– Micsoda, Ungár úr?

– Hát valami rontás – aszongya.

– Én abba' nem hiszek.

No de mégis elmentem az öreg bacsohoz. Ahogy beléptem az ajtón, az vót az első:

– No fiam, akkor [jössz], mikor mán az ötödik esik el?

Adott oszt nekem az öreg orvosságot. Valamit fizettem is neki, de ő nem akarta elvenni. Otthagytam az asztalon. Adott nekem olyan füveket, amit begyűrtem a kenyérbe, oszt beadtam a tehennek, mer' közbe' mevvettük az ötödiket is, de az is beteg vót. Azt is mondta az öreg, hogy az istállót is ássam fel, mer' az istállóba' valaminek lenni kell. Mondom, hogy csak két éve csináltattuk az új istállót, fundamentumtól, mindenestül, hát az nem lehet, hogy ott valami is legyen. De az öreg parancsára oszt felástuk az egész istállót végig, hát találtunk is mink ott dolgokat. Ötven-hatvan zszindelyszeg meg rozsdás drótszög vót egy zacskóba bevarrva. Azt mondta az öreg, hogy ha

találok valamit, hát azt vigyem ki a temetőre. Délbe tizenkettőkor fordúljak meg háttal, oszt mikor harangoznak, dobjam el, amit találtam. Igyekezsek haza, hogy senkivel se találkozzak.

No, én így is tettem. Ahogy mehhúzták a harangot, én eldobtam a zacskót, oszt három füttyszót halottam. Mintha valaki fütyült vóna rám. Akkor onnan le egyenest a kertek közül, hogy ne találkozzak senkivel. De mégis utána, ahogy begyöttem az udvarra, mégis egy néni begyött, oszt azt mondja édesapámnak:

– Andrásám, csinálj nekem egy jó gereblyét!

Aszongya az apám:

– Adok én magának gereblyét, csak ne mennyék el az udvarró'!

Többet nem is gyött hozzánk. Még az út közbe' is kétszer is elimbe került, de én kikerültem a kerteken keresztül. Ő rontotta meg a teheneinket.